

E-guvernarea în municipiile României

Asist. univ. dr. Cătălin Vrabie
Drd. Cătălina Antonie
Luminița Iordache
Luise Brosner

Abstract. *Analiza de față și-a propus să radiografeze starea web site-urilor oficiale ale tuturor municipalităților din România. Bineînțeles că existența unor platforme web bine întreținute nu înseamnă că ele sunt și folosite de cetățeni sau de mediul de afaceri. Noile metode de administrare nu necesită doar soluții inovative, dar și „cetățeni inteligenți” (Stoica, 2009).*

Pe viitor, analiza se va transforma în una longitudinală, interesul fiind de a o repeta cu regularitate la intervale de timp egale (doi ani) și de a observa schimbările survenite și cauzele care au condus la acestea.

Înainte să trecem mai departe, trebuie să menționez că, deși este a doua astfel de analiză, nu am avut intenția să prezint în dinamică evoluția/involuția scorurilor obținute de municipii, deoarece aceste date vor fi relevante abia după încă două-trei studii.

În completarea acestui studiu s-a realizat un chestionar destinat cetățenilor, prin care încerc să trasez coordonatele unei pagini Web, care să corespundă cerințelor legislative, tehnice și de design, necesară unei primării din România (urmărind evident specificul fiecărui municipiu, precum și practicile internaționale). Invit astfel pe toți cei interesați să răspundă la acesta, urmărind adresa următoare: <https://docs.google.com/spreadsheets/viewform?formkey=dEVuTWFRRHZnNGo4TE83WHYwSW13cm6MQ>

De asemenea, consider că un element important este și bugetul de care dispune primăria pentru departamentul/direcția IT. În acest sens, am trimis în lunile noiembrie și decembrie 2011 mailuri către toate municipiile din țară, solicitând aceste informații. Din păcate, doar 26 (din 103) au răspuns mailului, nereușind astfel să colectez suficiente date pentru a realiza o corelație relevantă. Intenția însă nu se pierde, sperând că pe viitor interesul din partea oficialităților spre a se deschide cetățenilor să fie din ce în ce mai mare.

1. Introducere

Calculatoarele și internetul au schimbat în mod semnificativ modul în care cetățenii pot avea acces la serviciile publice. Societatea informațională este din ce în ce mai prezentă în toate activitățile sectorului public, inclusiv prin aplicații complexe de guvernare electronică.

Pentru municipiile din România guvernarea electronică este o practică relativ nouă (anul 2003 este anul în care s-a demarat primul proiect național cu această tematică – www.e-guvernare.ro¹) și include atât guvernarea digitală (oferirea de servicii publice prin metode electronice), cât și democrația digitală (participarea cetățenilor la actul de guvernare); (Holzer și Kim, 2005).

Astăzi, pentru a interacționa cu administrația publică este suficient un calculator conectat la internet. Accesarea din browserul Web a paginii instituției căutate este (în principiu) suficientă pentru a obține și trimite informații către și dinspre AP. Literatura de specialitate prezintă cinci piloane de interacțiune a AP cu mediul său (Pardo, 2000; Baltac, 2011; Vrabie, 2009).

Pilonul 1. Afișarea datelor pe paginile web – comunicare unidirecțională. Aceasta este cea mai simplă formă de interacțiune, postarea informațiilor pe pagina oficială a instituției cu scopul de a informa cetățenii.

Pilonul 2. Comunicarea bidirecțională. Prin această metodă, administrația publică poate colecta date dinspre mediul căreia se adresează, fie prin e-mail, fie prin sisteme mai evolute de transfer al datelor, folosind intraneturi și/sau extraneturi.

Pilonul 3. Servicii financiare și tranzacții web. Site-ul web accesibil în mod public oferă posibilitatea efectuării complete a serviciului public prin intermediul sau, incluzând decizia de utilizare a serviciului și furnizarea efectivă a lui. Pentru solicitant nu este necesară nicio altă procedură oficială prin care să se utilizeze formulare pe suport de hârtie. Acest tip de guvernare este posibilă parțial și prin oferirea accesului la baze de date on-line cetățenilor și mediului de afaceri.

Pilonul 4. Integrarea verticală (interdepartamentală) și orizontală (intradepartamentală) a serviciilor publice disponibile on-line. Acest nivel de interacțiune este dependent de viteza cu care se realizează sincronizarea informațiilor pentru ca sistemele informatice on-line să furnizeze în timp util datele de care utilizatorii au nevoie.

Pilonul 5. Participarea cetățenilor la actul de guvernare. În această fază este promovată participarea prin sisteme electronice precum: forumuri de discuții,

¹ Legea nr. 161/2003 stabilește bazele legale ale Sistemului Electronic Național, cu scopul declarat de a asigura accesul „la informații publice și furnizarea de servicii publice către persoane fizice și juridice.”

bloguri, sisteme electronice de vot (nu neapărat electoral), chestionare electronice, sau orice alte metode de interacțiune directă și imediată.

Cadrul conceptual trasat de acești cinci piloni este necesar doar pentru a înțelege evoluția e-Government-ului. În România, în acest moment, sunt 41 de județe și 103 municipii, din care prezente pe internet în momentul studiului (decembrie 2011-ianuarie 2012), doar 100 (97,09%), dintre acestea foarte puține (vom găsi în paginile care urmează informații mai detaliate) au un web site suficient de dezvoltat pentru a permite comunicarea așa cum este ea descrisă în cadrul pilonilor 3, 4 și 5. Practica a arătat că nu există o evoluție liniară, motiv pentru care putem să ne așteptăm ca la următoarele analize de acest gen numărul de municipalități care să folosească platforme web evaluate să fie mult mai mare.

Concret, elementele de analiză luate în calcul au fost: *prezența elementelor de transparență, managementul documentelor electronice, conținutul util, metodele de comunicare bidirecțională și câteva elemente generale privitoare la web site-ul supus cercetării (interfața grafică, ușurința navigării, bogăția informațiilor legate de municipiul respectiv etc.).*

2. Metodologia de cercetare

Deși există numeroase inițiative românești de a conecta la internet și localități mai mici din Romania, precum orașe mici sau chiar comune (un exemplu ar fi proiectul www.ecomunitate.ro², care are ambiția de a conecta la internet 255 de comune și orașe medii și mici ale României), am ales municipiile datoriti relației pozitive dintre numărul locuitorilor și capacitatea de e-guvernare a administrației publice locale (Moon, 2002; Moon and Leon, 2001; Musso et al., 2000).

Majoritatea elementelor folosite în această cercetare sunt preluate din studii anterioare, adaptate apoi pentru a putea înregistra valori relevante (tabelul 2.1). Putem vedea, spre exemplificare, studiul „Digital Governance în Municipalities Worldwide (2009)” efectuat de Mark Holzer și Min-Bong You și Aroon Manoharan în 2009 (unde Bucureștiul, singurul municipiu din Romania, este prezent pe locul 42, mult mai sus decât în 2005 când era situat pe locul 64, dar mai jos decât în 2007 când ocupa poziția 37) și studiul similar, cel cu care s-a și pornit în această analiză longitudinală, și anume „E-guvernarea în municipiile României 2010. O analiză orizontală a web site-urilor municipiilor din România”.

² Instituțiile implicate în proiect sunt: Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Educației, Cercetării și Inovării, Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național și Ministerul IMM-urilor, Comerțului și Mediului de Afaceri cu sprijinul Băncii Mondiale și al Uniunii Europene.

Obținerea datelor a fost făcută prin accesarea individuală a web site-ului oficial al fiecărei primării de municipiu din țară, după ce în prealabil acestea au fost găsite pe internet cu ajutorul motorului de căutare Google (a fost nevoie de acest pas intermediar din cauza lipsei unui model standardizat de adresă web; spre exemplu primăria capitalei are adresa <http://www.pmb.ro>, iar primăria municipiului Iași are adresa <http://www.primaria-Iași.ro>). Întreaga cercetare a fost efectuată în perioada decembrie 2011-ianuarie 2012.

Odată accesat site-ul au fost urmărite elementele prezentate în tabelul 2.1 și atribuite valori după cum urmează:

- pe o scară de la 1 la 5 (conform tabelului 2.1 – secțiunea C5), celor care prezintă un potențial risc de subiectivism din partea observatorului, cum ar fi: *ușurința în navigare, designul plăcut etc.*

- 0 – nu există; 1 – există, în rest, pentru fiecare element supus cercetării, spre exemplu: „*Se pot efectua petiții on-line?*” sau „*Este prezentă harta electronică a municipiului?*” (la secțiunile C1-C4 a se vedea excepțiile descrise în caseta următoare.

Caseta 2.1
Excepții

Există totuși două excepții de la aceste reguli, și anume:

- (1) în cazul capitolului *Transparență*, mai exact la prezența pe site a CV-urilor angajaților primăriei. În cazul în care sunt prezente toate CV-urile angajaților valoarea care trebuia introdusă este 2 (C14 = 2), dacă sunt prezente doar CV-urile personalului din conducerea instituției, atunci trebuie introdus 1 (C14 = 1), iar dacă nu sunt prezente deloc CV-urile, 0 (C14 = 0); (uimitor, dar în acest ultim caz se regăsesc 53 de municipalități din România);
- (2) în cazul capitolului *E-DOC*, dacă pe site erau prezente atât formulare spre completare on-line (C211 = 1), cât și în format electronic standardizat .doc și/sau .pdf (C212 = 1), atunci C21 va lua în mod excepțional valoarea 3, în orice alt caz C21 va fi egală cu suma C211 și C212, care, în mod evident, va fi 0 sau 1.

Tabelul 2.1

Elementele supuse cercetării

<i>Elementul supus cercetării</i>	<i>Valorile care pot fi înregistrate</i>	<i>Codificarea</i>
TRANSPARENȚA		C1
Declarații de avere	0 sau 1	C11
Organigrama	0 sau 1	C12
Minute/sedințe publicate pe site	0 sau 1	C13
CV-uri angajați	0, 1 sau 2	C14*
Legislație	0 sau 1	C15
E-DOC		C2
Autorizații/certificate/formulare electronice		C21**
Format .pdf, .doc, .rtf	0 sau 1	C211
Completare on-line a acestora	0 sau 1	C212
Urmărirea on-line a cererii depuse fie electronic sau nu (după numărul de înregistrare)	0 sau 1	C22

Petiții on-line	0 sau 1	C23
Anunțuri publice pentru: proiecte de achiziții, concesiuni, închirieri	0 sau 1	C24
COMUNICARE		C3
Posibilitatea de a trimite un e-mail direct primarului (sau cabinetului acestuia)	0 sau 1	C31
Posibilitatea trimerii de sugestii (altele decât referitoare la site)	0 sau 1	C32
Forum de discuții între/cu cetățeni(i)	0 sau 1	C33
CONȚINUT UTIL		C4
Harta electronică a orașului	0 sau 1	C41
Harta mijloacelor de transport	0 sau 1	C42
Opțiunea de căutare în site	0 sau 1	C43
Posibilitatea alegerii între mai multe limbi	0 sau 1	C44
Noutăți/știri primărie	0 sau 1	C45
Web-cam	0 sau 1	C46
GENERALITĂȚI		C5***
Design plăcut	Valori întregi cuprinse între 1 și 5	C51
Navigare ușoară	Valori întregi cuprinse între 1 și 5	C52
Prezintă Info. cu caracter general (nr. taxi, hotel, spectacole etc.)?	Valori întregi cuprinse între 1 și 5	C53

Explicații:

0 elementul nu a fost regăsit pe site;

1 elementul a fost găsit pe site;

* excepția 1 (descrisă la p. 5 – caseta 2.1.);

** excepția 2 (descrisă la p. 5 – caseta 2.1.);

*** a se vedea tabelul 3.8. *Descrierea scalei de evaluare din cadrul clasei 5 – Generalități.*

Studiul a folosit 24 de instrumente pentru radiografierea site-ului³, grupate pe cinci clase distincte (C1, C2, C3, C4 și C5, așa cum sunt prezentate în același tabel), fiecare cu un număr diferit de subclase în funcție de relevanța avută în cadrul analizei. Cele cinci clase au pondere egală în clasificarea finală. Nota pe fiecare clasă este dată de suma ponderilor punctajelor obținute la fiecare subclasă, astfel încât aceasta să aibă valori cuprinse între 1 și 5. În anexa 1 este prezentat un model de calcul pe exemplul primăriei Arad.

În continuare, sunt prezentate formulele de calcul pentru fiecare clasă în parte și pentru rezultatul final:

$$C1 (\text{TRANSPARENTĂ}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^5 C1i$$

$$C2(\text{E - DOC}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^4 C2i$$

³ Preuate și adaptate după *The Rutgers-SKKU E-Governance Survey Instrument*, regăsite și în lucrarea *Digital Governance in Municipalities Worldwide (2007)* (Marc Holzer & Seang-Tae Kim).

$$C3(\text{COMUNICARE}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^3 C3i$$

$$C4(\text{CONȚINUT UTIL}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^6 C4i$$

$$C5(\text{GENERALITĂȚI}) = \frac{\sum_{i=1}^3 C5i}{N_{elem}}$$

$$P_{final} = \frac{\sum_{i=1}^5 C_i}{N_{cls}}$$

unde:

C1, C2, C3, C4, C5 – clasele de analiză (pentru C1 și C2 trebuie avute în vedere excepțiile descrise în caseta 2.1);

C1i, C2i, C3i, C4i, C5i – subclasele (elementele) de analiză, valorile obținute în urma răspunsurilor;

Nmax – nota maximă care poate fi obținută, 5 în cazul analizei prezente;

Pmax – punctajul maxim care se poate obține prin însumarea valorilor maxime ce se pot da fiecărui element;

Nelem – numărul de elemente supuse analizei;

Ncls – numărul de clase, 5 în cazul analizei prezente;

Pfinal – punctajul obținut de site-ul supus analizei

(pe o scară de la 1 la 5).

3. Rezultatele obținute

Au fost analizate toate cele 103 municipii din România, rezultatele obținute putând fi prezentate atât pe fiecare clasă în parte, dar și după rezultatele finale. Municipiul Arad este situat în fruntea clasamentului dacă este să luăm în calcul rezultatul final, el totuși fiind deficitar la capitolele *Transparență*, *E-DOC* și *Conținut util* (detalii în Anexa 1).

Tabelul 3.1

Nivelul de dezvoltare a e-gov pe municipii		
Calificativ	Nr. municipii	%
Foarte bine	2	1,94
Bine	24	23,30
Satisfăcător	48	46,60
Slab	23	22,33
Foarte slab	6	5,83

Din cele 103 municipii doar 100 (97,09%) au avut la sfârșitul anului 2011 o pagină activă pe internet⁴, din care, după rezultatele finale, două au obținut calificativul *foarte bine* (punctaj final cuprins între 4,01 și 5,00), 24, *bine* (punctaj între 3,01 și 4,00), 48, *satisfăcător* (punctaj între 2,01 și 3,00), 23, *slab* (punctaj între 1,01 și 2,00) și 3, la care dacă le adăugăm și pe cele trei care nu aveau în momentul efectuării cercetării pagină on-line, ajungem la un număr de 6, *foarte slab* (punctaj mai mic decât 1,01). În Anexa 2 este prezentat clasamentul municipiilor, așa cum a ieșit în urma analizei efectuate.

Putem vedea astfel ca aproape jumătate din municipiile țării au o pagină de internet *satisfăcătoare* (informație despre care nu putem spune că este satisfăcătoare din punctul de vedere al cetățeanului sau mediului de afaceri) și un sfert abia *bună* și *foarte bună*.

Mai departe s-a trecut la efectuarea unei medii pe fiecare județ în parte și crearea unei hărți cromatice a nivelului de implementare a tehnologiilor web din municipiile respectivului județ, prezentată în figura 3.1.

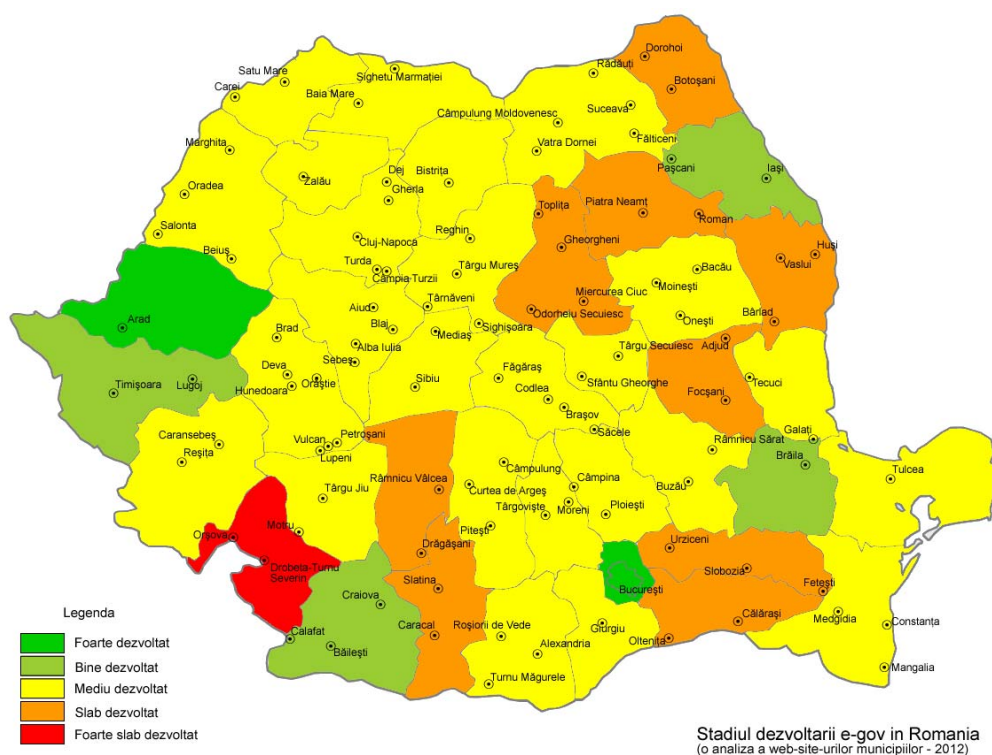

Figura 3.1. Stadiul dezvoltării e-gov în România

⁴ Cele trei municipii lipsă sunt: Orșova, Drobeta-Turnu Severin și Curtea de Argeș.

Vedem că și în urma analizei județelor (tabelul 2.4) nivelul dezvoltării eGovernment-ului la noi în țară este *mediu* – aproximativ 2/3 din județele României au primit calificativul *mediu* (punctaj între 2.01 și 3,00), pe când *foarte bine*, doar 2: București (împreună cu județul Ilfov) și Arad.

Un singur județ a primit calificativul *foarte slab*.

Tabelul 3.2

Nivelul de dezvoltare a e-gov pe județe		
Calificativ	Nr. județe	%
Foarte bine	2	4,88
Bine	4	9,76
Mediu	25	60,98
Slab	9	21,95
Foarte slab	1	2,44

3.1. Elemente de transparență

Legea nr. 52 din 21 ianuarie 2003 privind transparența decizională în administrația publică⁵ reglementează modul în care autoritățile administrației publice locale trebuie să se raporteze la comunitate în procesul legislativ și mai ales să implice părțile interesate, fie că sunt membri ai comunității, asociații sau alte părți interesate (stakeholderi). Actul normativ stabilește ca obiectiv respectarea a trei principii: informarea în prealabil, din oficiu, a persoanelor asupra problemelor de interes public care urmează a fi dezbătute, consultarea cetățenilor și a asociațiilor legal constituite în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative, precum și participarea activă a cetățenilor la luarea deciziilor administrative și în procesul de elaborare. (Septimius Parvu)

În cazul procedurilor de elaborare a actelor normative, autoritățile sunt obligate să publice un anunț, cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare de către autorități, pe care să-l publice pe *pagina de internet proprie*, să-l afișeze la avizier, într-un spațiu accesibil publicului și să-l transmită către mijloacele de informare în masă. Anunțul trebuie să cuprindă o notă de fundamentare, o expunere de motive sau un referat de aprobare privind necesitatea adoptării actului normativ propus, textul complet al proiectului, precum și un termen limită, locul și modalitatea prin care cetățenii pot înainta în scris propuneri sau recomandări. Proiectele de acte normative se transmit tuturor persoanelor care au depus cerere pentru primirea informațiilor respective.

O parte dintre elementele de transparență se regăsesc în clasa de analiza C4 (*Conținut util*) subclasa C45 (*Noutăți/știri primărie*).

⁵ Emitent: Parlamentul României, publicată în Monitorul Oficial nr. 70 din 3 februarie 2003.

Ponderea acestei categorii de informații (clasa C1) este de 20% în calculul rezultatului final, iar în compoziția ei intră cinci elemente precum: *declarațiile de avere, organigrama, minutele care sunt accesibile prin site-ul instituției, CV-urile angajaților sau legislația prezentă pentru informarea cetățenilor interesați de activitatea aleșilor locali.*

În topul celor mai transparente primării se află cea a municipiului Bacău, care a obținut punctaj maxim, urmată apoi de 22 de municipii care au obținut un punctaj egal (4,17 puncte). Din păcate au existat și opt municipii, la care dacă le adunăm și pe cele 3⁶ care nu aveau site pe internet, ajungem la 11 municipii, al căror punctaj obținut în cadrul acestei clase a fost mai mic de 1).

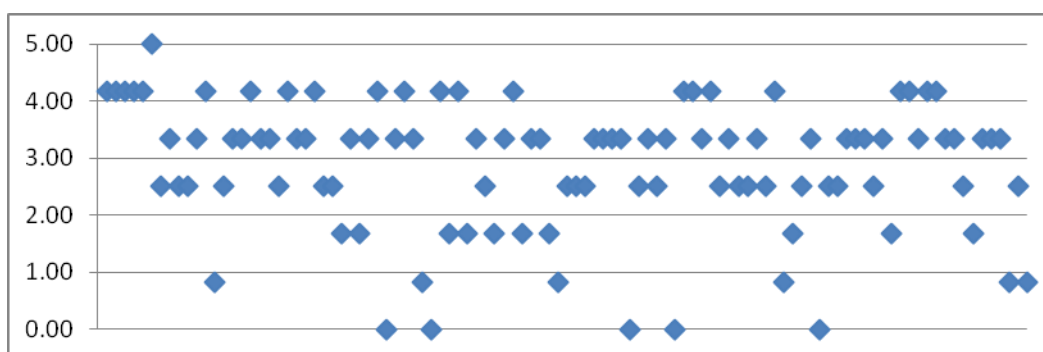
Tabelul 3.3

Situația la capitolul *Transparență* a municipiilor țării

Calificativ	Nr. municipii	%
Foarte bine	23	22,33
Bine	36	34,95
Satisfăcător	23	22,33
Slab	10	9,71
Foarte slab	11	10,68

Dintre toate cele 103 municipii, doar două, Piatra Neamț și Bacău, au avut prezente pe site CV-urile întregului personal, restul, fie nu au avut postate deloc aceste CV-uri, fie doar pe cele ale personalului de conducere.

Media obținută la acest capitol este a doua după cea de la generalități – 2,87; dar, cel mai probabil, punctajul mare este obținut datorită obligațiilor legislative decât datorită interesului oficialităților. Vom vedea că la capitolul E-DOC, unde legislația nu mai este atât de impunătoare, media este net inferioară.

Graficul 3.1. Dispersia punctajelor obținute la capitolul „Transparență”

⁶ *Idem* 4.

Graficul de mai sus ne arată că scorul celor mai multe municipii (și anume 59, adică 57,28% din totalul lor) este situat deasupra mediei.

3.2. Managementul documentelor electronice

Secțiunea E-DOC include documentele la care cetățenii pot avea acces prin mediul digital, fie că acestea sunt destinate descărcării pentru o completare ulterioară, fie pentru completarea acestora direct pe pagina web. De asemenea, a trebuit verificată aici și prezența anunțurilor de achiziții, concesiuni sau închirieri pe care primăria le publică pe site.

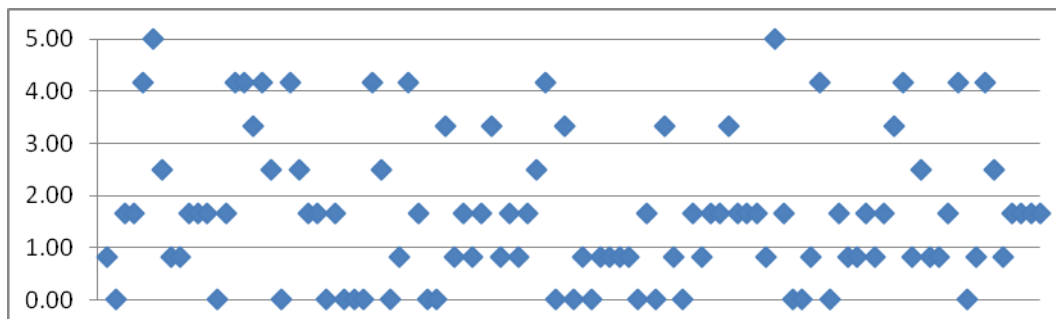
Autorizații/certificare/formulare electronice. Această categorie poate include documente în format .pdf, .doc, .rtf, care pot fi astfel descărcate de pe site-ul primăriei în diverse scopuri, cel mai adesea reprezentând formulare destinate depunerii la o instituție publică după o completare prealabilă. Din cele 103 web site-uri analizate, 73 (70,87%) au avut postate spre descărcare documentele așa cum am spus mai sus, 21 de municipii (20,38%) se bucură de un sistem de completare automată a formularelor – din care doar 17 (16,50%) permit urmărirea traseului on-line, procedură care, din punct de vedere informatic, este ușor de implementat. Spre exemplu primăria capitalei are integrat pe portalul acesteia un modul de urmărire on-line a plății taxelor și impozitelor, precum și de urmărire a petițiilor cetățenilor – în acest caz, este necesară crearea unui cont de utilizator de către fiecare cetățean care dorește să folosească serviciul.

Tabelul 3.4

Situația la capitolul E-DOC a municipiilor țării		
<i>Calificativ</i>	<i>Nr. municipii</i>	<i>%</i>
Foarte bine	14	13,59
Bine	7	6,80
Satisfăcător	7	6,80
Slab	30	29,13
Foarte slab	45	43,69

Portalurile cele mai dezvoltate la acest capitol sunt cele ale primăriilor municipiilor Bacău și Reșița, fiecare dintre acestea au obținut punctajul maxim. Trebuie menționat că sunt 45 de municipii (43,68%) care au obținut un punctaj mai mic de 1, chestiune deloc îmbucurătoare, având în vedere faptul că prin aceste servicii on-line primăria se poate apropia mai mult de cetățeni.

Media pe întregul studiu la acest capitol este cea mai mică – 1,67, ceea ce arată cât de deficitară sunt web site-urile municipiilor țării la furnizarea acestor servicii on-line.

Graficul 3.2. Dispersia punctajelor obținute la capitolul „E-DOC”

În graficul 3.2 vedem că cele mai multe municipii, și anume 75 (72,81%), se situează sub medie. Pentru a evita scăderea și mai mult a acesteia, ar trebui ca autoritățile să „forțeze” primăriile printr-un cadru legislativ adecvat să posteze pe web site-urile lor formulare/materiale în format electronic pentru a fi disponibile cetățenilor.

3.3. Metode electronice de comunicare bidirecțională

Tabelul 3.5

Situția la capitolul <i>Contact</i> a municipiilor țării		
Calificativ	Nr. municipii	%
Foarte bine	11	10,68
Bine	40	38,83
Satisfăcător	0	0,00
Slab	37	35,92
Foarte slab	15	14,56

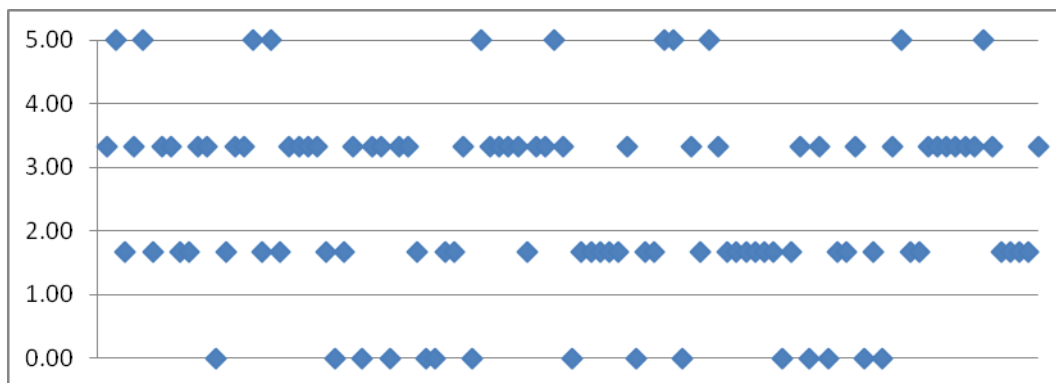
Participarea cetățenilor la actul de guvernare continuă să fie cea mai recentă arie de studiu a eGovernment-ului. Foarte puține agenții publice oferă oportunități on-line cetățenilor de a participa activ la procesul de guvernare. Acest lucru se poate realiza prin prezenta unor formulare de vot electronic atunci când trebuie luată o decizie publică (procedură întâlnită atât de rar, încât, pentru a nu dilua rezultatele, nici nu a fost introdusă în studiu ca element de cercetare), sau prin prezența forumurilor de discuție cu și între cetățeni. Astfel, analiza de față se oprește la cercetarea mecanismelor prin care utilizatorii pot trimite comentarii on-line ori pot realiza feedbackuri instituției sau aleșilor. O primărie poate prezenta pe site-ul său numeroase documente și informații de interes public, dar lipsa unei posibilități de a fi contactată la rândul ei de cetățean, atât pentru nelămuriri, cât și pentru sugestii, viciază comunicarea cetățean-administrație.

Indicatorii folosiți pentru a măsura capacitatea web site-ului de a permite utilizatorilor să interacționeze mai ușor cu administrația au fost: *posibilitatea de a*

trimite un e-mail direct primarului (sau cabinetului acestuia), posibilitatea trimiterii de sugestii (altele decât referitoare la site) și prezența unui forum de discuții între/cu cetățeni(i).

Dacă posibilitatea de a trimite un mail direct primarului sau cabinetului acestuia a fost întâlnită în 67 de cazuri (65,04%) și posibilitatea de a trimite diferite sugestii autorităților, în 56 de cazuri (54,36%), ei bine, doar 27 (26,21%) au implementat un forum de discuții. Am întâlnit instituții care pun la dispoziția cetățenilor chiar și posibilitatea contactării, prin intermediul unor aplicații de mesagerie instant (Yahoo Messenger), a personalului acesteia. De asemenea, am mai întâlnit situații unde se încearcă structurarea diferitelor discuții on-line în jurul unui anumit subiect (politică publică etc.), cu un succes mai mare sau mai mic în funcție de numărul total de participanți (direct proporțional cu populația localității respective).

Media obținută pe acest capitol a fost 2,43. 11 municipii (10,67%) au obținut la acest capitol punctajul maxim – dintre toate cele cinci clase de analiză, doar aici am întâlnit cel mai mare număr de localități care au obținut punctajul maxim. Din păcate însă, acest număr mare este contrabalansat de 12+3⁷ municipii (14,56%) care au obținut 0 (zero) la acest capitol, fapt care a coborât media mult sub așteptări, până la valoarea de 2,43.

Graficul 3.3. Dispersia punctajelor obținute la capitolul „Contact”

Din grafic se observă ușor că balanța este echilibrată, 51 de municipii (49,51%) sunt deasupra mediei, iar 52 (50,49%) dedesubt, echilibru care nu reprezintă deloc o situație îmbucurătoare.

⁷ Idem 4.

3.4. Conținutul util al web site-urilor analizate

Conținutul este o componentă critică a fiecărui web site. Nu contează cât de avansate sunt tehnologiile folosite, dacă elementele din conținut nu sunt actualizate sau dacă este dificil de navigat ori de găsit informații, sau acestea nu sunt corecte, atunci site-ul nu-și îndeplinește scopul.

Tabelul 3.6

Situația la capitolul <i>Conținut util</i> a municipiilor țării		
<i>Calificativ</i>	<i>Nr. municipii</i>	<i>%</i>
Foarte bine	11	10,68
Bine	26	25,24
Satisfăcător	23	22,33
Slab	24	23,30
Foarte slab	19	18,45

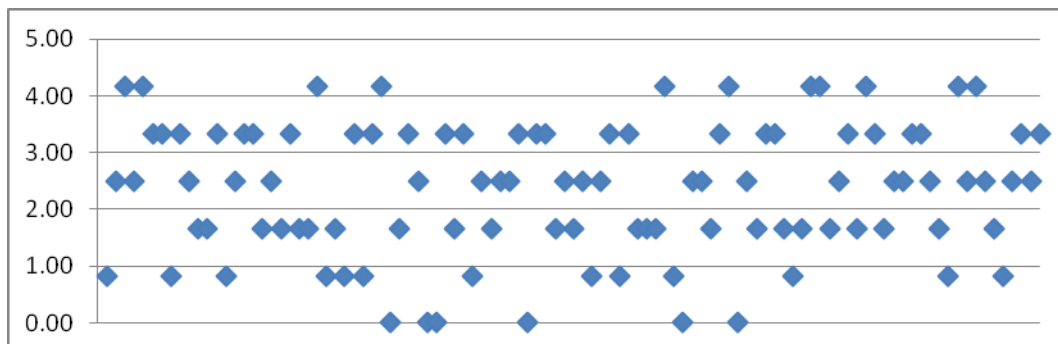
Conținutul util este dat de acele informații prezente pe site-ul primăriei, legate de activitatea acesteia în cadrul comunității pe care o coordonează, prin știri și noutăți despre primărie, oferă cetățenilor informații utile despre orașul în care locuiesc, prin harta electronică a orașului, harta mijloacelor de transport sau prin web cam-uri instalate în punctele importante ale orașului respectiv. Acest conținut nu este legat doar de prezentarea elementelor externe primăriei, ci și de cât de ușoară este accesarea informațiilor prezente pe site, prin posibilitatea alegerii între mai multe limbi și opțiunea de căutare în site.

Din păcate, 16+3⁸ municipii (18,44%) au obținut un scor subunitar, ceea ce înseamnă ca web site-urile primăriilor nu sunt orientate spre a satisface nevoile cetățenilor, ci sunt prezente, în mare parte, pe internet, datorită reglementărilor legislative din domeniu.

Media obținută este de 2,34, ceea ce arată că balanța dintre numărul de municipii care nu prezintă informații despre localitate pe site și cele care prezintă este ușor dezechilibrată. Doar 44 de site-uri (42,71%) oferă posibilitatea alegerii între mai multe limbi, 17 (16,50%) au opțiunea de a vizualiza web cam-uri live. Harta mijloacelor de transport este disponibilă doar pe nouă site-uri (8,73%), iar cea a întregii localități (element de altfel foarte important), pe 72 (69,90% – cu puțin peste jumătate).

O bilă albă aici a fost obținută la subcapitolul *Noutăți/știri despre primărie*; 83 dintre site-urile analizate (80,58%) au o secțiune special destinată acestui lucru. Dar trebuie menționat că această secțiune corespunde în mare măsură și capitolului de *Transparență* și că aici există reglementări legislative care obligă primăriile să posteze astfel de informații pe pagina proprie de internet.

⁸ *Idem* 4.

Graficul 3.4. Dispersia punctajelor obținute la capitolul „Conținut util”

Graficul 3.4 arată o „aglomerare” a municipiilor mai degrabă în partea de jos a lui decât așa cum ar fi fost de dorit, în partea de sus. 66 de localități (64,07%) sunt situate sub medie (care nu este deloc mare). Probabil, o intervenție legislativă care să „forțeze” puțin mâna autorităților locale, sau un interes mai mare al acestora, ar ajuta la o creștere a mediei la această clasă.

3.5. Generalități privitoare la web site-urile analizate

Această cercetare examinează și nivelul de accesibilitate a site-ului, altfel spus, am vrut să aflăm dacă site-ul este prietenos cu utilizatorii. Pentru a măsura acest lucru, am adaptat o serie de practici folosite în special în studierea site-urilor din mediul privat, măsurând cât de plăcut este *designul*, cât de ușoară se face *navigarea* în interiorul paginii, dacă prezintă, și cât de bogate sunt, *informațiile* despre municipiu.

Acest capitol este cel cu cea mai ridicată medie, 2,94. Aceste rezultate arată că există totuși interes din partea municipalităților spre a fi vizibile în spațiul virtual și această prezență să fie totuși una plăcută (pentru turism, de exemplu, web site-ul reprezintă cartea de vizită a localității respective).

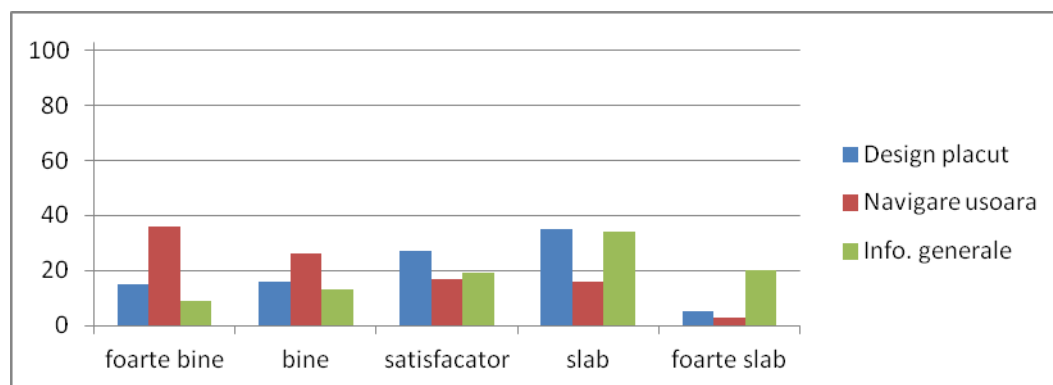
Rezultatele sunt prezentate în tabelul 3.7. Vedem că 15 municipii (14,56%) au obținut punctaj maxim la *design*, 36 la *navigare* (34,95%), și 9 la *informații generale* (8,73%). Cu toate acestea, doar șapte (Arad, Timișoara, Alba Iulia, Brașov, Hunedoara, Miercurea Ciuc și Mediaș) se regăsesc în fiecare subclasă.

Punctajul minim (*Foarte slab – 1 pct.*) a fost obținut astfel:

- la *design*, cinci municipii (Slobozia, Marghita, Urziceni, Focșani și Huși);
- la *navigare ușoară*, trei (Caracal, Marghita și Focșani);
- la *informații generale*, 20.

Tabelul 3.7

Echilibrul rezultatelor capitolului de Generalități						
<i>Calificativ</i>	<i>Design plăcut</i>		<i>Navigare ușoară</i>		<i>Informații generale</i>	
Foarte bine	15	14,56%	36	34,95%	9	8,74%
Bine	16	15,53%	26	25,24%	13	12,62%
Satisfăcător	27	26,21%	17	16,50%	19	18,45%
Slab	35	33,98%	16	15,53%	34	33,01%
Foarte slab	5	4,85%	3	2,91%	20	19,42%

Graficul 3.5. Echilibrul rezultatelor capitolului „Generalități”

Scara folosită a fost una de la 1 – foarte slab, la 5 – foarte bine, conform tabelului următor:

Tabelul 3.8

Descrierea scalei de evaluare din cadrul clasei 5 – Generalități	
<i>Valoare</i>	<i>Descriere</i>
1	designul portalului este foarte slab, neprofesionist, executat probabil cu resurse proprii/ navigarea dificilă, site-ul construit în .html nu prezintă dinamism, numărul maxim de click-uri necesare pentru a ajunge la ultima pagină dintr-o ramură este mai mare de 4/ nu prezintă informații cu caracter general (nr. tel. taxi, hotel, etc.) celor care vizitează municipiul
2	designul este slab, executat probabil cu resurse proprii/ navigarea dificilă, site-ul construit în .html nu prezintă dinamism/ prezintă informații prea puține celor care vizitează municipiul
3	design satisfăcător, pagină totuși prea încărcată/ navigare dificilă, meniuri stufoase, greu de identificat exact locul în care se pot regăsi informația/informațiile generale despre municipiu sunt afișate în maniera „să fie acolo”
4	contraste plăcute, pagină aerisită/ navigare ușoară, dar cu meniuri stufoase, chiar dacă acestea sunt executate în limbaje avansate (ASP, PHP etc.)/ informațiile despre municipiu sunt bogate și „la vedere”
5	site-ul este executat într-o manieră profesionistă, aerisit/ navigarea este complet dinamică și intuitivă/ informațiile despre municipiu sunt foarte bogate și ușor de găsit

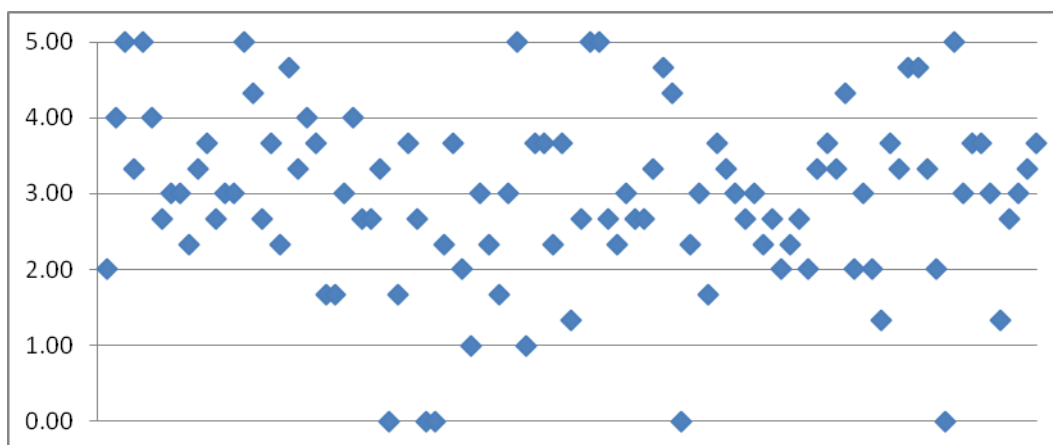
Ca exemplu, am analizat cât de vizibile sunt link-urile, ori dacă prezența elementelor cromatice nu este obositoare, dacă numărul de click-uri care trebuie efectuate pentru a ajunge la ultima pagină din site nu este prea mare etc.

Secțiunea generalității include două categorii de informații. O categorie se referă la site în sine, la gradul de dificultate în utilizare a acestuia și în accesarea informațiilor prezentate, concretizându-se în aprecieri asupra designului și asupra facilității în navigare.

Tabelul 3.9

Situația la capitolul <i>Generalități</i> a municipiilor țării		
<i>Calificativ</i>	<i>Nr. municipii</i>	<i>%</i>
Foarte bine	14	13,59
Bine	34	33,01
Satisfăcător	30	29,13
Slab	18	17,48
Foarte slab	7	6,80

O a doua categorie face referire la informațiile cu caracter general prezente pe site (ex: nr. taxi, hotel, evenimente/spectacole).

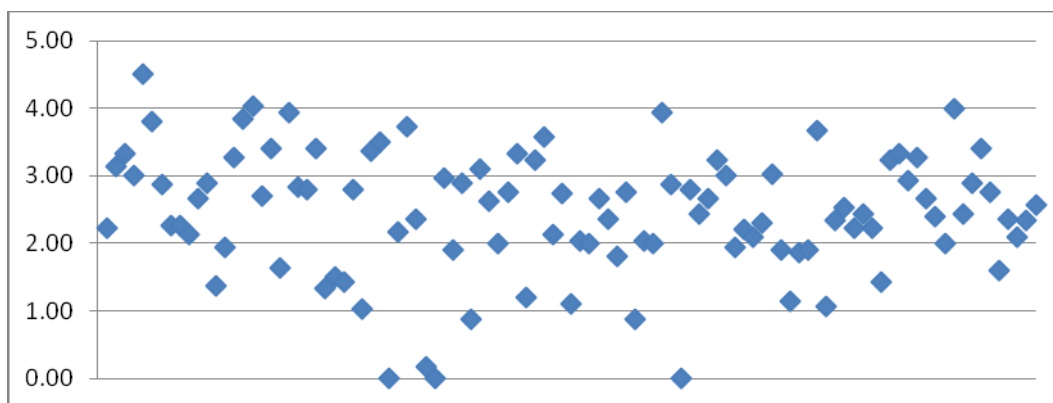

Graficul 3.6. *Dispersia punctajelor obținute la capitolul „Generalități”*

Din grafic se observă ușor că cele mai multe municipii (48 în mărime absolută, 46,60% în mărime relativă) au obținut un scor superior mediei sau foarte aproape de aceasta. „Aglomerarea”, spre deosebire de capitolul anterior, este în partea de sus a graficului – lucru de altfel îmbucurător – înclinația spre design plăcut, mai mult poate decât spre utilitate, fiind evidentă.

4. Concluzii

Am prezentat în paginile acestui studiu situația actuală (ianuarie 2012) a nivelului implementării eGovernment-ului prin intermediul site-urilor web ale primăriilor municipiilor din România. Așa cum se observă și din hartă (*Fig. 3.1. – Stadiul dezvoltării e-gov în România*) și din tabelele 3.1. – *Nivelul de dezvoltare a e-gov pe municipii* și 3.2. – *Nivelul de dezvoltare a e-gov pe județe*, situația este doar *satisfăcătoare* (schimbările față de 2010 sunt minore și nu pozitive, din păcate), ceea ce înseamnă că mai sunt mulți pași de făcut până când la noi în țară să putem vorbi despre o guvernare electronică, așa cum o întâlnim în alte țări ale Europei (și nu numai). În *Ghidul alesului local*, Septimius Pârvu face, la pagina 48, o prezentare a unor „bune practici” mondiale, pe care le prezintă ca fiind modele de urmat și în România. Le-am redat succint în Anexa 4.

Graficul 4.1. Dispersia punctajelor obținute pe rezultatele finale ale studiului

Același lucru îl arată și graficul 4.1, și anume că „aglomerarea” este în jurul valorii medii (2,50), cu 51 de municipii (49,51%) cu scor situat deasupra acesteia și 52 (50,48%) sub aceasta.

De teama efectului de diluare de care, probabil, ar fi suferit rezultatele finale, nu am introdus în studiu elemente întâlnite în studii similare făcute în alte țări, cum ar fi: posibilitatea efectuării de plăți on-line (situație foarte rar întâlnită în România), sau participarea cetățenilor la actul de guvernare prin vot electronic sau referendum electronic (de asemenea, foarte rar întâlnite, chestionare on-line menite să colecteze opinia cetățenilor vizavi de o posibilă acțiune a primăriei). De aceea, poate, compararea celui mai bun rezultat obținut (cel al primăriei Arad) cu cele mai bune rezultate din lume sau din Europa nu ar prezenta acuratețe, dar,

pentru diversificare, prezentăm succint în caseta 4.1 câteva elemente prin care primăria București (care, ca și primăria Arad, a obținut calificativul *foarte bine*) se evidențiază.

În mai toate municipiile putem spune că problema cea mai mare întâlnită în acest studiu este participarea civică – aici se evidențiază deficiențe în relația autorităților cu cetățeanul. Motivele pot fi multiple, de la lipsa de cunoștințe IT deținute de cetățeni și/sau funcționarii publici sau lipsa modalităților de comunicare, până la lipsa interesului din partea autorităților sau a calității civice a cetățenilor.

Casetă 4.1
București vs. orașele lumii

Primăria București în 2009 era situată pe locul 42 în lume (mai bine oricum decât în 2005, când ocupa poziția 64, dar mai jos decât în 2007, când ocupa poziția 37), devansând orașe precum Istanbul (poziția 51), Atena (poziția 64), Budapesta (poziția 65) sau Amsterdam (poziția 43). În același studiu, de data asta o clasificare pe continente, Bucureștiul ocupa în Europa poziția 22, după Praga (poziția 1), Madrid, Viena, Paris și Bratislava, dar înaintea capitalei olandeze Amsterdam (poziția 23), sau alte orașe precum Zürich (poziția 25), Roma (poziția 28), Chișinău (poziția 34) etc.

Sursa: *Digital Governance in Municipalities Worldwide* (2009), *A Longitudinal Assessment of Municipal Websites Throughout the World*, 2009, Marc Holzer, Min-Bong You, Aroon Manoharan

Așa cum am afirmat încă de la început, vom repeta acest studiu la fiecare doi ani, pentru a observa modificările survenite și eventual pentru a compara cu alte orașe ale lumii. Ne așteptăm la o îmbunătățire substanțială a scorurilor obținute.

Bibliografie

- Baltac Vasile (2011), *Tehnologiile informației, noțiuni de bază*, Editura Andreco Educational, București
- Digital Governance in Municipalities Worldwide* (2009), *A Longitudinal Assessment of Municipal Websites Throughout the World*, 2009, Marc Holzer, Min-Bong You, Aroon Manoharan
- Holzer Mark și Kim Seang-Tae (2007), *Digital Governance in Municipalities Worldwide*
- Holzer, Mark & Kim Seang-Tae (2005), *Digital Governance in Municipalities Worldwide, A Longitudinal Assessment of Municipal Web Sites Throughout the World*, the E-Governance Institute, Rutgers University, Newark and the Global e-policy e-government Institute, Sungkyunkwan, University

- Moon M. Jae, and P. deLeon (2001), „Municipal Reinvention: Municipal Values and Diffusion among Municipalities”, *Journal of Public Administration Research and Theory* 11(3): 327-352
- Moon M. Jae (2002), „The Evolution of E-government among Municipalities: Rhetoric or Reality?”, *Public Administration Review* 62(4): 424-433
- Musso J. (2000), „Designing Web Technologies for Local Governance Reform: Good Management or Good Democracy”, *Political Communication* 17(1): 1-19
- Pardo, T. (2000), *Realizing the promise of digital government: It's more than building a web site*. Albany, NY: Center for Technology in Government
- Septimiu Pârvu, Pro Democrația; *Ghidul alesului local*
- Sistemul Electronic National: <http://www.e-guvernare.ro/>
- Stoica Virgil și Ilas Andrei (2009), *Romanian Urban e-Government. Digital Services and Digital Democracy in 165 Cities*. Electronic Journal of e-Government, Volumul 7, pp. 171-182
- Vrabie Cătălin*, *Just do IT – Spreading the use of digital services*, EGPA Conference, Malta 2009
- Vrabie Cătălin*, *E-guvernarea în municipiile României 2010. O analiză orizontală a web site-urilor municipiilor din România*

* Cătălin Vrabie, asist. univ. drd., Școala Națională de Studii Politice și Administrative București, Facultatea de Administrație Publică, autor al acestui studiu [e-mail: vcatalin@snspsa.ro]

Anexe

Anexa 1: Exemplu de cercetare – Primăria Arad (<http://www.primariaarad.ro/>)

Pagina de start a portalului

The screenshot shows the homepage of the Municipality of Arad website. The header includes the title "Primăria Municipiului Arad" and the location "Piata 'Avram Iancu'". A navigation bar contains links for "PRIMA PAGINA", "DESPRE ARAD", "HARTA ORASULUI", "INFO UTIL", "CONTACT", "HARTA SITE", and "WEBCAM".

The left sidebar is organized into several sections:

- Activități Normative:** Includes links for "Ordine de zi ședințe", "Hotărâri", "Proiecte de Hotărâri", "Procese verbale, Stenograme", "Minute Ședințe CLM", "Informații de interes public", "Buget", "Datorii publică locală", "Legislație utilă", and "Strategia de dezvoltare".
- Activități Curente:** Includes links for "Autorizații, Atestate, Informări conf. Ordin 2701/2010", "Licitații", "Posturi în cadrul Primăriei", "Concursuri", "Acte necesare", "Formulare", and "Program cu publicul".
- Direcția Venituri:** Includes links for "Impozite și taxe locale", "Acte necesare", "Formulare", and "Anunțuri".
- Utile:** Includes links for "Comunicate, Anunțuri, Știri", "Forum (întrebări/răspunsuri)", "Voluntariat pentru Arad", "Investiții", "Locuințe ANL", "Reabilitare Termică", "Contracte în derulare", "Taxi", and "Info investitori".

The main content area features a "Știri primăriei" section with a "Vizitați Galeria Foto" link. Below this are several news items:

- șchimbare sediu Serviciul de Evidența Persoanei** and **Ajutoare de incalzire**.
- COMUNICATE ...** (Feb 13, 2012): "Proiect selectat în cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România 2007-2013 și cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională". The article mentions a "Serviciu comun de presă pentru o mai bună informare a populației din zona de frontieră - Cross Press" and provides the HURO1001/2761 1.2.3 reference.
- COMUNICATE ...** (Feb 08, 2012): "File din istoria urbanizării Aradului - 07.02.2012". The article describes the presentation of a book by Alexandru Nagy Vizitiu.
- COMUNICATE ...** (Feb 07, 2012): "AMENAJARE TRECERI LA NIVEL CU LINIILE DE TRAMVAI". The article mentions a presentation of tramway crossing arrangements.
- COMUNICATE ...** (Feb 07, 2012): "Concurs de fotografie 'Aradul iarna'". The article announces a photography competition organized by Foto Club Pro Arad.

Formularul folosit pentru cercetare

Municipiul Arad	
http://www.primariaarad.ro/	
Elementele supuse cercetării	Punctajul obținut
TRANSPARENȚĂ	
Declarații de avere	1
Organigrama	1
Minute/ședințe publicate pe site	1
CV-uri angajați	1
Legislație	1
E-DOC	
Autorizații/certificate/formulare electronice	
Format .pdf, .doc, .rtf	1
Completare on-line a acestora	1
Urmărirea on-line a cererii depuse fie electronic sau nu (după nr. de înreg.)	0
Petiții on-line	1
Anunțuri publice pentru: proiecte de achiziții, concesiuni, închirieri	1
COMUNICARE	
Posibilitatea de a trimite un e-mail direct primarului (sau cabinetului acestuia)	1
Posibilitatea trimiterii de sugestii (altele decât referitoare la site)	1
Forum de discuții între/cu cetățeni(i)	1
CONȚINUT UTIL	
Harta electronică a orașului	1
Harta mijloacelor de transport	0
Opțiunea de căutare în site	1
Posibilitatea alegerii între mai multe limbi	1
Noutăți/știri primărie	1
Web-cam	1
GENERALITĂȚI	
Design plăcut	5
Navigare ușoară	5
Prezintă informații cu caracter general (nr. taxi, hotel, spectacole etc.)?	5

Calcularea rezultatelor

$$C1(\text{TRANSPARENȚĂ}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^5 C1i = \frac{5}{6} * (1 + 1 + 1 + 1 + 1) = 4,17$$

$$C2(\text{E - DOC}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^4 C2i = \frac{5}{6} * (3 + 0 + 1 + 1) = 4,17$$

$$C3(\text{COMUNICARE}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^3 C3i = \frac{5}{3} * (1 + 1 + 1) = 5,00$$

$$C4(\text{CONȚINUT UTIL}) = \frac{N_{max}}{P_{max}} * \sum_{i=1}^6 C4i = \frac{5}{6} * (1 + 0 + 1 + 1 + 1 + 1) = 4,17$$

$$C5(\text{GENERALITĂȚI}) = \frac{\sum_{i=1}^3 C5i}{N_{elem}} = \frac{5 + 5 + 5}{3} = 5,00$$

$$P_{final} = \frac{\sum_{i=1}^5 Ci}{N_{cls}} = \frac{4,17 + 4,17 + 5,00 + 4,17 + 5,00}{5} = 4,50$$

Discuții pe caz

Din cele 103 municipii supuse analizei, Aradul a obținut cel mai mare punctaj, motiv pentru care a și fost luat ca exemplu de calcul aici. Astfel, așa cum am prezentat mai sus rezultatele au fost:

- **Transparență – 4,17.** Devansat doar de Bacău și la egalitate cu alte 21 de municipii din România. Media clasei – 2,87;
- **E-DOC – 4,17.** Devansat doar de Bacău și Reșița și la egalitate cu alte 11 de municipii din România. Media clasei – 1,67;
- **Comunicare – 5,00.** Punctajul maxim împreună cu alte zece municipii. Media clasei – 2,43;
- **Conținut util – 4,17,** la egalitate cu alte zece municipii din țară. Media clasei – 2,34;
- **Generalități – 5,00.** Punctaj maxim împreună cu încă șase municipii din țară. Media clasei – 2,94.
- **rezultatul final – 4,50.** Cel mai mare punctaj obținut în cadrul acestui studiu, urmat de București cu 4,33 și Timișoara cu 4,00 puncte. Media rezultatelor finale – 2,45.

Anexa 2: Clasamentul municipiilor din România după nivelul de dezvoltare a paginii de internet a primăriei

Poziția	Municipiul		Rezultat final
1	Arad	4,50	Foarte Bine
2	București	4,03	Foarte Bine
3	Timișoara	4,00	Bine
4	Câmpia Turzii	3,93	Bine
5	Oradea	3,93	Bine
6	Brașov	3,83	Bine
7	Bacău	3,80	Bine
8	Deva	3,73	Bine
9	Satu Mare	3,67	Bine
10	Lugoj	3,57	Bine
11	Craiova	3,50	Bine
12	Câmpulung Moldovenesc	3,40	Bine
13	Calafat	3,40	Bine
14	Turda	3,40	Bine
15	Constanța	3,37	Bine
16	Alba Iulia	3,33	Bine
17	Hunedoara	3,33	Bine
18	Târgoviște	3,33	Bine
19	Brăila	3,27	Bine
20	Târgu Mureș	3,27	Bine
21	Iași	3,23	Bine
22	Pitești	3,23	Bine
23	Suceava	3,23	Bine
24	Aiud	3,13	Bine
25	Galați	3,10	Bine
26	Reșița	3,03	Bine
27	Alexandria	3,00	Satisfăcător
28	Ploiești	3,00	Satisfăcător
29	Făgăraș	2,97	Satisfăcător
30	Târgu Jiu	2,93	Satisfăcător
31	Fetești	2,90	Satisfăcător
32	Blaj	2,90	Satisfăcător
33	Tulcea	2,90	Satisfăcător
34	Orăștie	2,87	Satisfăcător
35	Baia Mare	2,87	Satisfăcător
36	Campina	2,83	Satisfăcător
37	Pașcani	2,80	Satisfăcător
38	Câmpulung	2,80	Satisfăcător
39	Cluj Napoca	2,80	Satisfăcător
40	Giurgiu	2,77	Satisfăcător
41	Motru	2,77	Satisfăcător
42	Turnu Măgurele	2,77	Satisfăcător
43	Mangalia	2,73	Satisfăcător
44	Buzău	2,70	Satisfăcător
45	Bistrița	2,67	Satisfăcător
46	Miercurea-Ciuc	2,67	Satisfăcător
47	Târgu Secuiesc	2,67	Satisfăcător
48	Gherla	2,63	Satisfăcător
49	Zalău	2,57	Satisfăcător
50	Sibiu	2,53	Satisfăcător
51	Petroșani	2,43	Satisfăcător
52	Sighișoara	2,43	Satisfăcător
53	Toplița	2,43	Satisfăcător

Poziția	Municipiul		Rezultat final
54	Târnăveni	2,40	Satisfăcător
55	Dorohoi	2,37	Satisfăcător
56	Moinești	2,37	Satisfăcător
57	Vaslui	2,37	Satisfăcător
58	Sfântu Gheorghe	2,33	Satisfăcător
59	Vulcan	2,33	Satisfăcător
60	Reghin	2,30	Satisfăcător
61	Băilești	2,27	Satisfăcător
62	Bârlad	2,27	Satisfăcător
63	Adjud	2,23	Satisfăcător
64	Sighetu Marmatiei	2,23	Satisfăcător
65	Slatina	2,23	Satisfăcător
66	Râmnicu Sărat	2,20	Satisfăcător
67	Dej	2,17	Satisfăcător
68	Beiuș	2,13	Satisfăcător
69	Lupeni	2,13	Satisfăcător
70	Râmnicu Vâlcea	2,10	Satisfăcător
71	Vatra Dornei	2,10	Satisfăcător
72	Oltenița	2,03	Satisfăcător
73	Medgidia	2,03	Satisfăcător
74	Tecuci	2,00	Slab
75	Ghiorghieni	2,00	Slab
76	Medias	2,00	Slab
77	Onești	2,00	Slab
78	Brad	1,93	Slab
79	Rădăuți	1,93	Slab
80	Fălticeni	1,90	Slab
81	Roman	1,90	Slab
82	Salonta	1,90	Slab
83	Săcele	1,87	Slab
84	Moreni	1,80	Slab
85	Piatra Neamț	1,67	Slab
86	Călărași	1,63	Slab
87	Urziceni	1,60	Slab
88	Caransebeș	1,50	Slab
89	Carei	1,43	Slab
90	Slobozia	1,43	Slab
91	Botoșani	1,37	Slab
92	Caracal	1,33	Slab
93	Huși	1,20	Slab
94	Roșiorii de Vede	1,13	Slab
95	Marghita	1,10	Slab
96	Sebeș	1,07	Slab
97	Codlea	1,03	Slab
98	Focșani	0,87	Foarte slab
99	Odorheiul Secuiesc	0,87	Foarte slab
100	Drăgășani	0,17	Foarte slab
101	Curtea de Argeș	0,00	Foarte slab
102	Drobeta-Turnu Severin	0,00	Foarte slab
103	Orșova	0,00	Foarte slab

Anexa 3: Clasamentul municipiilor din România pe fiecare clasă de analiză

Transparentă			E-Doc			Contact			Conținut util			Generalități		
Poziție	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor
1	Bacău	5,00	1	Bacău	5,00	1	Arad	5,00	1	Arad	4,17	1	Arad	5,00
2	Arad	4,17	2	Reșița	5,00	2	Turda	5,00	2	Oradea	4,17	2	Timișoara	5,00
3	București	4,17	3	Arad	4,17	3	Târgoviște	5,00	3	Timișoara	4,17	3	Alba Iulia	5,00
4	Câmpia Turzii	4,17	4	Câmpia Turzii	4,17	4	București	5,00	4	Satu Mare	4,17	4	Brașov	5,00
5	Deva	4,17	5	Deva	4,17	5	Oradea	5,00	5	Craiova	4,17	5	Hunedoara	5,00
6	Craiova	4,17	6	Timișoara	4,17	6	Calafat	5,00	6	Câmpulung Moldovenesc	4,17	6	Miercurea Ciuc	5,00
7	Câmpulung Moldovenesc	4,17	7	Brașov	4,17	7	Galati	5,00	7	Tulcea	4,17	7	Medias	5,00
8	Alba Iulia	4,17	8	Satu Mare	4,17	8	Piatra Neamț	5,00	8	Ploiești	4,17	8	Oradea	4,67
9	Hunedoara	4,17	9	Lugoj	4,17	9	Orăștie	5,00	9	Alba Iulia	4,17	9	Câmpia Turzii	4,67
10	Târgu Mureș	4,17	10	Constanța	4,17	10	Aiud	5,00	10	Sighișoara	4,17	10	Târgu Mureș	4,67
11	Pitești	4,17	11	Brăila	4,17	11	Lupeni	5,00	11	Salonta	4,17	11	Târgu Jiu	4,67
12	Aiud	4,17	12	Buzău	4,17	12	Câmpia Turzii	3,33	12	București	3,33	12	București	4,33
13	Alexandria	4,17	13	Turda	4,17	13	Deva	3,33	13	Câmpia Turzii	3,33	13	Sibiu	4,33
14	Făgăraș	4,17	14	Târgoviște	4,17	14	Timișoara	3,33	14	Deva	3,33	14	Orăștie	4,33
15	Târgu Jiu	4,17	15	București	3,33	15	Brașov	3,33	15	Brașov	3,33	15	Cluj Napoca	4,00
16	Fetești	4,17	16	Făgăraș	3,33	16	Satu Mare	3,33	16	Lugoj	3,33	16	Bacău	4,00
17	Blaj	4,17	17	Suceava	3,33	17	Lugoj	3,33	17	Constanța	3,33	17	Aiud	4,00
18	Pașcani	4,17	18	Oradea	3,33	18	Constanța	3,33	18	Iași	3,33	18	Câmpulung Moldovenesc	3,67
19	Petroșani	4,17	19	Ploiești	3,33	19	Brăila	3,33	19	Baia Mare	3,33	19	Tulcea	3,67
20	Târnăveni	4,17	20	Gherla	3,33	20	Suceava	3,33	20	Suceava	3,33	20	Deva	3,67
21	Adjud	4,17	21	Mangalia	3,33	21	Gherla	3,33	21	Fetești	3,33	21	Lugoj	3,67
22	Tecuci	4,17	22	Craiova	2,50	22	Craiova	3,33	22	Zalău	3,33	22	Iași	3,67
23	Roman	4,17	23	Târgu Mureș	2,50	23	Craiova	3,33	23	Hunedoara	3,33	23	Pitești	3,67
24	Timișoara	3,33	24	Calafat	2,50	24	Iași	3,33	24	Motru	3,33	24	Zalău	3,67
25	Brașov	3,33	25	Iași	2,50	25	Câmpina	3,33	25	Cluj Napoca	3,33	25	Turda	3,67
26	Satu Mare	3,33	26	Câmpina	2,50	26	Turnu Măgurele	3,33	26	Bacău	3,33	26	Calafat	3,67
27	Lugoj	3,33	27	Turnu Măgurele	2,50	27	Baia Mare	3,33	27	Reșița	3,33	27	Mangalia	3,67
28	Calafat	3,33	28	Baia Mare	2,50	28	Câmpulung Moldovenesc	3,33	28	Făgăraș	3,33	28	Blaj	3,67
29	Constanța	3,33	29	Câmpulung Moldovenesc	1,67	29	Pitești	3,33	29	Târgu Mureș	3,33	29	Fălticeni	3,67
30	Brăila	3,33	30	Alba Iulia	1,67	30	Alexandria	3,33	30	Vatra Dornei	3,33	30	Sebeș	3,67
31	Iași	3,33	31	Pitești	1,67	31	Fetești	3,33	31	Târgu Jiu	3,33	31	Satu Mare	3,33
32	Suceava	3,33	32	Alexandria	1,67	32	Blaj	3,33	32	Moinești	3,33	32	Craiova	3,33
33	Galati	3,33	33	Fetești	1,67	33	Pașcani	3,33	33	Reghin	3,33	33	Ploiești	3,33
34	Orăștie	3,33	34	Blaj	1,67	34	Tecuci	3,33	34	Slatina	3,33	34	Târgoviște	3,33
35	Câmpina	3,33	35	Pașcani	1,67	35	Câmpulung	3,33	35	Sibiu	3,33	35	Bărlad	3,33
36	Cluj Napoca	3,33	36	Tecuci	1,67	36	Giurgiu	3,33	36	Bărlad	3,33	36	Alexandria	3,33
37	Câmpulung	3,33	37	Roman	1,67	37	Bistrița	3,33	37	Botoșani	3,33	37	Târgu Secuiesc	3,33
38	Motru	3,33	38	Galati	1,67	38	Zalău	3,33	38	Turda	2,50	38	Vulcan	3,33
39	Giurgiu	3,33	39	Câmpulung	1,67	39	Hunedoara	3,33	39	Târgoviște	2,50	39	Sfântu Gheorghe	3,33
40	Turnu Măgurele	3,33	40	Giurgiu	1,67	40	Târnăveni	3,33	40	Calafat	2,50	40	Câmpina	3,33
41	Buzău	3,33	41	Bistrița	1,67	41	Adjud	3,33	41	Galati	2,50	41	Bistrița	3,33
42	Târgu Secuiesc	3,33	42	Piatra Neamț	1,67	42	Motru	3,33	42	Aiud	2,50	42	Onești	3,33
43	Miercurea Ciuc	3,33	43	Sighișoara	1,67	43	Târgu Secuiesc	3,33	43	Brăila	2,50	43	Sighișoara	3,00
44	Bistrița	3,33	44	Dorohoi	1,67	44	Băilești	3,33	44	Suceava	2,50	44	Motru	3,00
45	Piatra Neamț	3,33	45	Vaslui	1,67	45	Sighetu Marmatei	3,33	45	Mangalia	2,50	45	Vatra Dornei	3,00
46	Sighișoara	3,33	46	Rădăuți	1,67	46	Dej	3,33	46	Alexandria	2,50	46	Bărlad	3,00
47	Toplița	3,33	47	Vulcan	1,67	47	Tulcea	3,33	47	Pașcani	2,50	47	Galati	3,00
48	Moinești	3,33	48	Sfântu Gheorghe	1,67	48	Ghiorghieni	3,33	48	Giurgiu	2,50	48	Brăila	3,00
49	Dorohoi	3,33	49	Râmnicu Sărat	1,67	49	Cluj Napoca	3,33	49	Târgu Secuiesc	2,50	49	Giurgiu	3,00
50	Vaslui	3,33	50	Beiuș	1,67	50	Toplița	3,33	50	Ghiorghieni	2,50	50	Toplița	3,00
51	Reghin	3,33	51	Râmnicu Vâlcea	1,67	51	Săcele	3,33	51	Toplița	2,50	51	Petroșani	3,00
52	Băilești	3,33	52	Oltenița	1,67	52	Bacău	1,67	52	Dorohoi	2,50	52	Turnu Măgurele	3,00
53	Slatina	3,33	53	Brad	1,67	53	Reșița	1,67	53	Vaslui	2,50	53	Râmnicu Vâlcea	3,00
54	Sighetu Marmatei	3,33	54	CaranSebeș	1,67	54	Buzău	1,67	54	Vulcan	2,50	54	Băilești	3,00
55	Dej	3,33	55	Slobozia	1,67	55	Făgăraș	1,67	55	Sfântu Gheorghe	2,50	55	Brad	3,00
56	Onești	3,33	56	Huși	1,67	56	Ploiești	1,67	56	Râmnicu Sărat	2,50	56	Carei	3,00
57	Rădăuți	3,33	57	Zalău	1,67	57	Târgu Mureș	1,67	57	Beiuș	2,50	57	Rădăuți	3,00
58	Moreni	3,33	58	Vatra Dornei	1,67	58	Alba Iulia	1,67	58	Petroșani	2,50	58		

Transparență			E-Doc			Contact			Conținut util			Generalități		
Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor	Pozitie	Municipiul	Scor
59	Urziceni	3,33	59	Hunedoara	0,83	59	Dorohoi	1,67	59	Miercurea Ciuc	2,50	59	Constanta	2,67
60	Oradea	2,50	60	Târgu Jiu	0,83	60	Vaslui	1,67	60	Medgidia	2,50	60	Baia Mare	2,67
61	Reșița	2,50	61	Petroșani	0,83	61	Rădăuți	1,67	61	Piatra Neamț	1,67	61	Reșița	2,67
62	Ploiești	2,50	62	Târnăveni	0,83	62	Vulcan	1,67	62	Lupeni	1,67	62	Moinești	2,67
63	Tulcea	2,50	63	Adjud	0,83	63	Sfântu Gheorghe	1,67	63	Gherla	1,67	63	Botoșani	2,67
64	Baia Mare	2,50	64	Orăștie	0,83	64	Râmnicu Sărat	1,67	64	Campina	1,67	64	Dorohoi	2,67
65	Gherla	2,50	65	Motru	0,83	65	Beiuș	1,67	65	Turnu Măgurele	1,67	65	Vaslui	2,67
66	Sibiu	2,50	66	Târgu Secuiesc	0,83	66	Râmnicu Vâlcea	1,67	66	Blaj	1,67	66	Râmnicu Sărat	2,67
67	Vulcan	2,50	67	Miercurea Ciuc	0,83	67	Oltenița	1,67	67	Câmpulung	1,67	67	Medgidia	2,67
68	Sfântu Gheorghe	2,50	68	Moinești	0,83	68	Brad	1,67	68	Bistrița	1,67	68	Săcele	2,67
69	Bărlad	2,50	69	Reghin	0,83	69	Huși	1,67	69	Târnăveni	1,67	69	Buzău	2,67
70	Râmnicu Sărat	2,50	70	Băilești	0,83	70	Vatra Dornei	1,67	70	Sighetu Marmatei	1,67	70	Oltenița	2,67
71	Beiuș	2,50	71	Slatina	0,83	71	Târgu Jiu	1,67	71	Dej	1,67	71	Odorheiul Secuiesc	2,67
72	Râmnicu Vâlcea	2,50	72	Sighetu Marmatei	0,83	72	Petroșani	1,67	72	Săcele	1,67	72	Codlea	2,67
73	Oltenița	2,50	73	Dej	0,83	73	Miercurea Ciuc	1,67	73	Buzău	1,67	73	Făgăraș	2,33
74	Medgidia	2,50	74	Moreni	0,83	74	Moinești	1,67	74	Râmnicu Vâlcea	1,67	74	Reghin	2,33
75	Mediaș	2,50	75	Urziceni	0,83	75	Reghin	1,67	75	Oltenița	1,67	75	Pașcani	2,33
76	Brad	2,50	76	Tulcea	0,83	76	Slatina	1,67	76	Fălticeni	1,67	76	Beiuș	2,33
77	Salonta	2,50	77	Sibiu	0,83	77	Moreni	1,67	77	Onești	1,67	77	Lupeni	2,33
78	Călărași	2,50	78	Bărlad	0,83	78	Urziceni	1,67	78	Călărași	1,67	78	Gherla	2,33
79	CaranSebeș	2,50	79	Medgidia	0,83	79	Sibiu	1,67	79	Roman	1,67	79	Călărași	2,33
80	Slobozia	2,50	80	Salonta	0,83	80	Bărlad	1,67	80	CaranSebeș	1,67	80	Moreni	2,33
81	Caracal	2,50	81	Ghiorgieni	0,83	81	Medgidia	1,67	81	Slobozia	1,67	81	Roșiori de Vede	2,33
82	Marghita	2,50	82	Fălticeni	0,83	82	Fălticeni	1,67	82	Marghita	1,67	82	Salonta	2,00
83	Turda	1,67	83	Focșani	0,83	83	Onești	1,67	83	Sebeș	1,67	83	Fetești	2,00
84	Târgoviște	1,67	84	Aiud	0,00	84	Mediaș	1,67	84	Odorheiul Secuiesc	1,67	84	Slatina	2,00
85	Lupeni	1,67	85	Cluj Napoca	0,00	85	Călărași	1,67	85	Orăștie	0,83	85	Târnăveni	2,00
86	Ghiorgieni	1,67	86	Toplița	0,00	86	Caracal	1,67	86	Tecuci	0,83	86	Sighetu Marmatei	2,00
87	Fălticeni	1,67	87	Onești	0,00	87	Carei	1,67	87	Adjud	0,83	87	Roman	2,00
88	Săcele	1,67	88	Mediaș	0,00	88	Roșiori de Vede	1,67	88	Băilești	0,83	88	Adjud	2,00
89	Carei	1,67	89	Călărași	0,00	89	Roman	0,00	89	Brad	0,83	89	Ghiorgieni	1,67
90	Huși	1,67	90	Caracal	0,00	90	Sighisoara	0,00	90	Moreni	0,83	90	Piatra Neamț	1,67
91	Codlea	1,67	91	Marghita	0,00	91	CaranSebeș	0,00	91	Urziceni	0,83	91	Dej	1,67
92	Focșani	1,67	92	Lupeni	0,00	92	Slobozia	0,00	92	Mediaș	0,83	92	CaranSebeș	1,67
93	Mangalia	0,83	93	Săcele	0,00	93	Salonta	0,00	93	Caracal	0,83	93	Caracal	1,67
94	Zalău	0,83	94	Carei	0,00	94	Focșani	0,00	94	Carei	0,83	94	Slobozia	1,33
95	Vatra Dornei	0,83	95	Codlea	0,00	95	Marghita	0,00	95	Roșiori de Vede	0,83	95	Marghita	1,33
96	Botoșani	0,83	96	Botoșani	0,00	96	Codlea	0,00	96	Focșani	0,83	96	Urziceni	1,33
97	Roșiori de Vede	0,83	97	Roșiori de Vede	0,00	97	Botoșani	0,00	97	Codlea	0,83	97	Focșani	1,00
98	Drăgășani	0,83	98	Drăgășani	0,00	98	Drăgășani	0,00	98	Rădăuți	0,00	98	Huși	1,00
99	Sebeș	0,00	99	Sebeș	0,00	99	Sebeș	0,00	99	Huși	0,00	99	Tecuci	0,00
100	Odorheiul Secuiesc	0,00	100	Odorheiul Secuiesc	0,00	100	Odorheiul Secuiesc	0,00	100	Drăgășani	0,00	100	Drăgășani	0,00
101	Orșova	0,00	101	Orșova	0,00	101	Orșova	0,00	101	Orșova	0,00	101	Orșova	0,00
102	Drobeta Turnu Severin	0,00	102	Drobeta Turnu Severin	0,00	102	Drobeta Turnu Severin	0,00	102	Drobeta Turnu Severin	0,00	102	Drobeta Turnu Severin	0,00
103	Curtea de Argeș	0,00	103	Curtea de Argeș	0,00	103	Curtea de Argeș	0,00	103	Curtea de Argeș	0,00	103	Curtea de Argeș	0,00

Anexa 4: Bune practici mondiale

1. *Internetul este un mijloc de asigurare a transparenței și de reducere a fenomenului corupției. Chile, Columbia, Mexic și, din spațiul european, Austria au publicat on-line procedurile de achiziții. Acestea permit accesul publicului la informațiile legate de achizițiile publice. Sistemul s-a aplicat și în rândul unor orașe mari, cum ar fi Seul (care ocupa locul întâi în aproape toate clasamentele analizate anterior). Deși nu este oraș european, cazul coreean trebuie amintit pentru a sublinia utilitatea unor astfel de sisteme. În cazul municipalității din Seul, acesta se numește On-line Procedures Enhancement for Civil Applications (OPEN). Aplicația, care s-a bucurat de un succes foarte mare, oferă cetățenilor posibilitatea de a monitoriza cererile de aprobări și conferă dreptul de a ridica întrebări în cazul în care sunt sesizate ilegalități. Dacă un cetățean depune o cerere de construcție, de exemplu, aceasta poate urmări toate etapele aprobării sau respingerii cererii de la orice computer conectat la internet. Pagina de web are peste 2000 de vizitatori zilnic⁹.*

2. *Un alt model de bune practici este cel al Programului eTampere¹⁰, implementat în localitatea Tampere din Finlanda. Sistemul de e-guvernare include o platformă de discuții online pe diverse teme, un sistem de consultare a cetățenilor cu privire la prioritățile de dezvoltare, o secțiune care oferă cetățenilor posibilitatea de a comenta planurile administrației și finanțarea acestora, e-cabine, pe sistem întrebare și răspuns, care asigură oferirea unui răspuns în timp de cel mult câteva zile.*

3. *În Bulgaria, a fost lansat în 2006 un proiect de e-servicii¹¹, care s-a materializat printr-un sistem de schimb de documente între administrații și instituții. Parteneri sunt cele 14 municipalități din regiunea Blagoevgrad, administrația regională anonimă și șase instituții centrale reprezentate regional (ex: Inspectoratul regional pentru prevenție și control în sănătatea publică). Proiectul viza unificarea serviciilor administrative separate din municipalități, reducerea timpului în care avea loc schimbul de documente, reducerea cheltuielilor cu taxele poștale, reducerea numărului de contacte dintre cetățeni și multiplele autorități și, prin urmare, reducerea posibilităților de corupție.*

Un alt aspect legat de informarea prin mijloace electronice este prezența cabinelor informative. Acestea pot fi prezente fie în cadrul instituțiilor, fie în locuri publice, și au rolul de a oferi cetățenilor posibilitatea de a se informa asupra practicilor administrației publice, fără a interacționa cu funcționarii publici. Astfel de metodă este aplicată intensiv în Grecia și Portugalia.

⁹ Online Procedures Enhancement for Civil Applications. Prezentarea programului este disponibilă la adresa web <http://english.seoul.go.kr/government/down/OPEN.pdf>

¹⁰ Pentru mai multe informații, consultați pagina proiectului, www.etampere.fi/english

¹¹ „Complex administrative services in the e-Region Blagoevgrad”, <http://www.flgr.bg/en/cms/E-municipality/E-Government/o/914/o/o/1>

4. Metode de bune practici în consultarea cetățenilor pot fi căsuțele de e-mail specializate, unde cetățenii pot trimite opinii sau reclamații cu privire la un anumit domeniu, existența unor surse de informații de tip newsgroup, precum și prin chat. În era new-media, modalitățile prin care autoritățile locale se pot face vizibile sunt extrem de extinse, variind de la postarea de profiluri și informații pe MySpace, Twitter, la crearea de pagini de web și bloguri și transmiterea de informații prin newsletter sau alte forme de abonare electronică. Un instrument folosit deja de câteva autorități ale administrației publice locale din România este transmiterea ședințelor on-line.

5. Proiectul „Împreună pentru transparență”, desfășurat de Primăria Municipiului Timișoara, a implementat un sistem prin care ședințele Consiliului Local sunt transmise la radio. West City Radio transmite ședințele ordinare și extraordinare, precum și evenimente. Cetățenii pot trimite sugestii la adresa forum@westcityradio.ro sau pot transmite mesaje care sunt înregistrate de un robot telefonic. Totodată, consilierii locali sunt invitați săptămânal pentru un dialog în direct cu ascultătorii, în cadrul emisiunii „Castana de foc”, difuzată în fiecare zi de joi, între orele 13 și 14.